

Θ Ε Α Τ Ρ Ο Ν

Νέα Σκηνή: «Όταν σπάση τὰ δεσμά του» δράμα εἰς πράξεις τρεῖς ὑπὸ Παύλου Νιρβάνα.

ΕΙΝΕ ἡ ἱστορία ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος τοῦ κάκου ἀγωνίζεται νὰ ἐπαναφέρει εἰς τὴν τροχίαν τῆς τὴν πρὸ πολλοῦ «ἐκτροχιασμένην» ζωὴν του: ἡ Μοῖρα, φαίνεται, δὲν τοῦ τὸ συγχωρεῖ. Εἶνε δικηγόρος, χῆρος καὶ μεσήλιξ. Ἔχει καὶ μίαν κόρην δεκαεξαετῆ. Ἔχει καὶ μίαν ἐρωμένην τοῦ ἐλαφροῦ κόσμου, μὲ τὴν ὁποίαν θέλει τώρα νὰ διαρρήξῃ, καὶ χάριν τῆς κόρης του ποῦ ἐμεγάλωσε, καὶ χάριν τῆς πρώτης-πρώτης του ἀγάπης, μὲ τὴν ὁποίαν, ἔνεκα κοινωνικῶν ἐμποδίων, δὲν ἤμπορεσε νὰ ἐνωθῆ ὅταν ἦτο νέος, ἀλλ' ὄνειρεῖται νὰ τὸ κάμῃ τώρα ποῦ ἐγήρασε σχεδὸν καὶ αὐτὸς καὶ ἐκεῖνη. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ πρώτη του ἀγάπη ἀρνείται νὰ τὸν ὑπανδρευθῆ. Συγχρόνως ἡ ἐγκαταλειπομένη ἐρωμένη του ἀποθνήσκει αὐτόχειρ. Καὶ ὁ δυστυχὴς ἀνθρώπος, εἰς τὸ ἄκουσμα, προσβάλλεται διὰ δευτέραν φอรὰν ἀπὸ ἀγγίαν τοῦ στήθους, καὶ πεθαίνει, ἐνάων τὴν κόρην του μὲ τὸν νεαρὸν ἐραστήν τῆς, διὰ νὰ μὴ πάθῃ καὶ αὐτὴ ὅσα ἔπαθεν ὁ πατέρας τῆς.

Ἔστιν ὅταν σπάση τὰ δεσμά του ὁ ἔρως, τὸν ὁποῖον χίλια προλήψεις κρατοῦν σήμερον δεσμώτην, ὁ κόσμος θὰ γεμίσῃ ἀπὸ εἰδύλλια καὶ θὰ μεταβληθῆ εἰς παράδεισον. Δὲν θὰ ὑπάρχουν πλέον οὔτε ἐκτροχιασμένοι ζῶαι, οὔτε κομμένα χρυσοσήματα ἀγάπης, τὰ ὁποῖα τοῦ κάκου προσπαθεῖ κανεὶς ἔπειτα νὰ συνδέσῃ. . . . Αὐτὴ εἶνε ἡ θέσις καὶ ἡ ἰδέα τοῦ δράματος.

Ἐδείξαμεν ἀλλοῦ τὰ προτερήματα του καὶ τὰ ἐλαττώματά του λεπτομερῶς. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐκταθῶμεν κ' ἐδῶ. Ἀρκούμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ νέον ἔργον τοῦ κ. Νιρβάνα, ἀρκετὰ εὐμορφον, ἤρесе περισσότερον καὶ ἀπὸ τὸ «Χελιδόνι» του καὶ ἀπὸ τὴν «Μαρίαν Πενταγιώτισσαν». Ὅχι ὁμοῦ καὶ ἀπὸ τὸν «Ἀρχιτέκτονα Μάρθαν», ὁ ὁποῖος ἀπομένει ἡ μεγαλειτέρα του θεατρικὴ ἐπιτυχία. Διότι τὸ «Ἔστιν ὅταν σπάση τὰ δεσμά του», ἐπαίχθη τρεῖς φορὰς μόνον καὶ κατεβιβάσθη. Ἄλλ' ὁ κ. Νιρβάνας δὲν στηρίζεται εἰς τὴν θεατρικὴν ἐπιτυχίαν, ἡ ὁποία ἐκδηλοῦται δι' εἰσπράξεων. Ἄλλως τε αὐτὰ εἶνε καὶ σχετικὰ. Ἐν ἔργον, μὲ μικροτέρας ἔξοφνα εἰσπράξεις, εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὴν τύχην, δι' ἄλλους λόγους, νὰ παιχθῆ περισσοτέρας φορὰς. Ἀπολύτως, μᾶς φαίνεται ὅτι τὸ νέον δράμα τοῦ κ. Νιρβάνα δὲν προσθέτει τίποτε σημαντικὸν εἰς τὸ ὠραῖον δραματολόγιόν του. Εἶνε ὀλιγώτερον φιλολογικὸν ἀπὸ τὸ «Χελιδόνι» καὶ ὀλιγώτερον θεατρικὸν ἀπὸ τὸν καθ' ὅλα ἀνώτερον «Ἀρχιτέκτονα Μάρθαν».

Ὁ συγγραφεὺς ἐξέλεξε τετριμμένην κάπως θέσιν, ἡ δὲ δραματοποίησις τῆς δὲν ἔγεινε, κατὰ τὴν γνώμην μας, οὔτε μὲ τὴν σεμνότητα ἑνὸς καθαρῶς φιλολογικοῦ

ἔργου, οὔτε μὲ τὴν τέχνην ἑνὸς καθαρῶς θεατρικοῦ. Ἐπομένως οὔτε οἱ ἐκλεκτοὶ εἰμποροῦν νὰ ἐνθουσιαστοῦν, — μολονότι ἀρκετὰ εὐχαριστοῦνται, — οὔτε ὁ πολὺς κόσμος νὰ συγκινηθῆ.

Τὸ ἔργον ἐπαίχθη μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν εἰς τὴν «Νέαν Σκηνήν» καὶ μὲ ἰδιαιτέραν στοργὴν ἐκ μέρους προπάντων τῆς Δ^{ος} Κοτοπούλη.